

Groot-Brittannië en Europa: 40 jaar van haat en liefde.

Door Bart Le Blanc, 11/08/2015.

1. Na het zomer reces zal de politieke discussie in Groot-Brittannië weer gedomineerd worden door Europa. De conservatieve regering heeft toegezegd dat er in 2017 een referendum komt over het Britse lidmaatschap van de Europese Unie.

Het lijkt voornamelijk een politiek debat binnen de Conservatieve Partij van Minister President David Cameron aangestookt door UKIP, een rechtse anti-Europa partij van Nigel Farage, met veel aanhang maar slechts 1 zetel in het Lagerhuis.

Op dit moment lijken de polls een duidelijke meerderheid voor een positieve uitkomst aan te geven. Het bedrijfsleven en met name de multinationale ondernemingen zijn zonder uitzondering voor het lidmaatschap van de EU.

Toch zal het debat sporen achterlaten in de economie en de financiële markten. Onzekerheid, ook al is die gering, is niet goed voor belangrijke investeringsbeslissingen en de koers van de Britse pond (dat op dit moment overgewaardeerd lijkt) zal onder druk kunnen komen.

2. In bijgaande presentatie (gemaakt voor een discussie sessie in Henley on Thames) worden punten nog eens op een rij gezet.

- In de Britse discussie over Europa worden veelal de Europese Unie en “ Brussel ” gelijkgesteld met al het kwaad. Vergeten wordt dat er veel Europese instellingen en samenwerkingsverbanden zijn die niet door Brussel gedirigeerd worden en niets met de Europese Unie te maken hebben. Voorbeeld daarvan is de Raad van Europa (Straatsburg) die na de Tweede Wereld Oorlog met name door Winston Churchill werd bevorderd om een regime van mensenrechten en vrijheid in geheel Europa te krijgen.
- De ontwikkeling van de Europese Unie is in vlagen gegaan: van de originele club van 6 in de jaren zestig via golven van uitbreidingen tot de 28 leden nu na de integratie van de ex-communistische Oost-Europese landen (heel sterk aangemoedigd door de Britten). Daarmee is het coherente

clubje van 6 tot een brede gemeenschap van heel verschillende naties geworden met grote sociale en economische verschillen. De vroegere saamhorigheid en gelijkgestemdheid is daardoor verdwenen.

- Van belang is ook te kijken naar GB in 1973 toen zij aansloten bij de Europese Gemeenschap (voorloper van de EU) en nu (zie tabel hieronder)

	1973	2015
Economy	UK harder hit by 1st petrol crisis	UK stronger recovery after financial crisis
Unemployment (UK/EU)	9%/3%	5%/9%
GDP per capita (UK/EU average)	5,500/5,000	41,000/37,000
Income divergence in EU	1 to 1.2 (Italy-Germany)	1 to 9 (Bulgaria-Lux)
Membership	6 countries, 106 million inhabitants	28 countries, 505 million inhabitants
World Ranking Economic Power	UK nr. 6 after US, Japan, Germany, France, Italy. UK GDP was 14% of total of <u>nrs. 1-5</u>	UK nr 9 bypassed by China, Brazil and Russia. UK GDP is only 5% of total of <u>nrs. 1-8</u>

In 1973 was GB in een verschrikkelijke economische toestand met veel stakingen en een economie die zich nog aan het aanpassen was vanuit een achterhaalde industriële basis. Maar de Europese gemeenschap was toen nog een gemeenschap van gelijksoortige landen met een vergelijkbaar welvaartsniveau (verschil van Nationaal Inkomen per hoofd in de landen was gering). En de Europese landen waren een economische wereldmacht; de 5 grootste economieën in de wereld waren: de VS, Japan, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië.

Vandaag is GB een economisch succes met een hoger gemiddeld inkomen dan het EU gemiddelde. De werkloosheid is het laagst in Europa.

Maar alles neemt niet weg dat op wereldschaal Europa en GB zijn voorbij geracet door grote nieuwe economieën zoals China, Brazilië en Rusland. Het aandeel van GB in de wereldeconomie daalde van 14% tot slecht 5% in 2015!

Voormalige economische wereldmachten inclusief GB kunnen dus alleen "overleven" als onderdeel van een groter geheel.

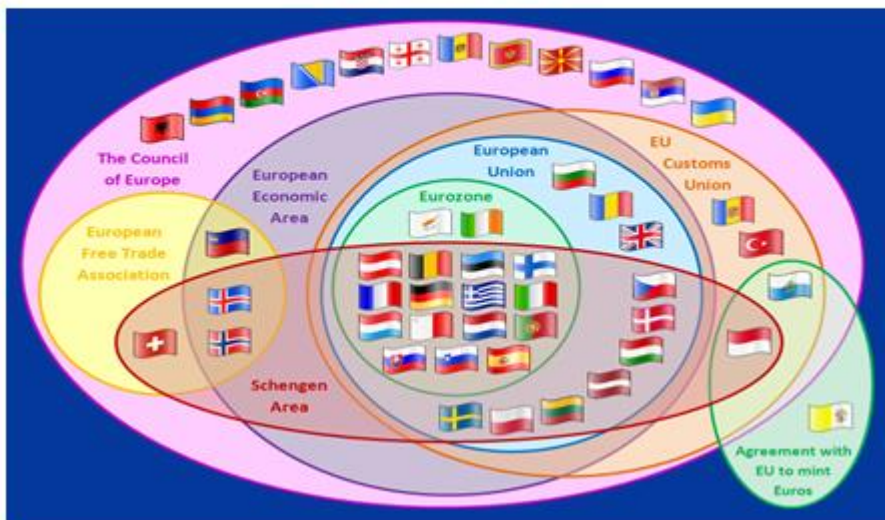
- Goed zeggen de Britten dan, laat Europa zich dan maar lekker richten op een grote interne markt en niet op alle andere politieke terreinen, zoals arbeidsverhoudingen, defensie, buitenland, e.d. Men ziet dan vaak over het hoofd dat een goed functionerende interne markt van 500 miljoen consumenten heel wat aan regelgeving en harmonisatie vraagt en zeker een centrale mededingingsautoriteit. Je moet daarvoor dus een “Brussel” uitvinden om het goed te organiseren!
- Maar het idee dat je als Europa alleen een interne markt kunt zijn negeert andere onvermijdelijke terreinen van Europese samenwerking zoals energie (minder afhankelijkheid van Rusland), Milieu (vervuiling trekt zich niets aan van landsgrenzen) en veiligheid (de ruimte tussen nationaal en NAVO is te groot om leeg te laten ook voor terrorismebestrijding in Europa).
- Er moet daarom in de aanloop naar het Britse referendum een volwassen debat komen in Groot-Brittannië maar ook in ander landen (en Nederland heeft daarom een speciale rol te vervullen) over de toekomst van Europa. Met de recente ervaringen met de Euro en Griekenland is een Europa van meerdere snelheden onvermijdelijk. Zoals president Hollande onlangs bepleitte (in referentie naar het oude plan Delors): de monetaire unie vereist een aanvulling op het gebied van sociaal-economische politiek. Andere landen moeten kunnen kiezen welke lagen zij bovenop de interne markt willen accepteren.
Voor de Britse steun is dat essentieel, voor de toekomst van Europa dus ook.

Augustus 2015.

EUROPE & UK: over 40 years of Love and Fear

Phyllis Court Club, Henley on Thames,
1st of September 2015

Which Europe?

Joining Europe, in waves

1. **Class of '57** (France, Germany, Italy, Netherlands, Belgium, Luxembourg) : *economic cooperation & integration (e.g. coal and steel) plus political beliefs for peaceful co-existence in Europe*
2. **Anglo-Nordics** (UK '73, Denmark '73, Finland and Sweden '95): *economic and trading benefits*
3. **Hangers-on** (Ireland '73, Austria '95, Cyprus and Malta '04): *economic necessity*
4. **Former Dictatorships** (Greece '81, Spain and Portugal '86): *political rehabilitation, fear for communist influence, economic benefits*
5. **Ex-Soviet satellites** (Poland, Hungary, Czech & Slovak republics, Slovenia, 3 Baltics, Bulgaria, Romania, Croatia): *security issues (Russia), political association with Western Europe, economic benefits*

Motivation initially predominantly economic policy based but gradually more political.

Europe & UK: 1973-2015, the facts

	1973	2015
Economy	UK harder hit by 1st petrol crisis	UK stronger recovery after financial crisis
Unemployment (UK/EU)	9%/3%	5%/9%
GDP per capita (UK/EU average)	5,500/5,000	41,000/37,000
Income divergence in EU	1 to 1.2 (Italy-Germany)	1 to 9 (Bulgaria-Lux)
Membership	6 countries, 106 million inhabitants	28 countries, 505 million inhabitants
World Ranking Economic Power	UK nr. 6 after US, Japan, Germany, France, Italy. UK GDP was 14% of total of nrs. 1-5	UK nr 9 bypassed by China, Brazil and Russia. UK GDP is only 5% of total of nrs. 1-8

Europe & UK: 1973-2015, the lessons

- From homogeneous small group of European countries in 60/70s to a mishmash of 28 nations with major economic and political differences.
- European internal market quintupled but now includes lower income countries.
- Reality check: world economic power shifted away from Europe.
- While UK position improved in Europe since 1973, it dropped in world ranking.

What went wrong?

- Lack of debate on policy/political implications of open, single market
- Last wave of enlargement (very much pushed by UK) without political vision on future.
- Fiction of having a monetary union without accompanying fiscal (and thus political) union .
- EU decision making suffers democratic vacuum/political legitimacy; issues of accountability and representation
- Critics' tenacity of "Blame Europe/Eurocrats".

Focus on internal market; panacea for all evil?

Consequences of one European internal market:

- No internal tariffs and barriers between 28 countries for goods and services, but naturally also for people.
- Same competition rules in the single market area ; one European competition authority.
- Basic uniformity in product offer and consumer protection.
- Similar property rights.
- Joint strategy against foreign economic threats.

You need to invent a "Brussels" to implement!

But there is more than internal market

- **People** : democratic rights for all, stable legal environment, free movement of people but controlled migration
- **Energy**: less dependence on Russia, Middle East
- **Environment**: climate change; pollution but does not stop at borders
- **Security**: need for action against state and non-state aggressors

Do the *un-British* thing

- Develop Big Strategy, a Grand Design (pragmatic issues will follow)
- Recognise that some issues are beyond nation state
- Accept that even the Internal Market-model requires political cooperation and transnational power-sharing
- Stress logic (or reality) of a multi-tier Europe
- Look for coalitions

Plus build together a home land in Africa and Middle East to avoid Europe turning against its basic principles of openness and liberal values and becoming a xenophobic, nasty place with Calais as dangerous refugee portal

Disclaimer:

All opinions and estimates expressed in this document are subject to change without notice. This document does not purport to be impartial research and has not been prepared in accordance with legal requirements designed to promote the independence of investment research, and is as such not subject to any prohibition. Andreas Capital S.A. does not accept any liability whatsoever for any direct or consequential loss arising from the use of this document. This document is for information purposes only and is not, and should not be construed as, an offer to buy or sell any securities or related derivatives, invest in any funds, or enter into any transaction with Andreas Capital S.A or any of its affiliates. The information contained in this document has been compiled from sources believed to be reliable, and is published for the assistance of the recipient, but is not to be relied upon as authoritative or taken in substitution for the exercise of judgement by the recipient.